

військовому коледжі підкреслено, що регулярні огляди після дії можуть посилювати перенесення навчених навичок у повсякденну діяльність, якщо керівники не лише контролюють виконання, а й підтримують рефлексію та застосування набутих умінь у реальних робочих умовах. Це положення є важливим для військового закладу вищої освіти, де інструктор має виступати не тільки оцінювачем, а й фасилітатором навчального досвіду. Для курсантів молодших курсів ААР допомагає зрозуміти логіку стандарту; для курсантів старших курсів він може використовуватися як інструмент розвитку лідерства, коли майбутній офіцер навчається не тільки виконувати вправу, а й аналізувати дії підлеглих без приниження та формалізму..

Водночас застосування ААР у тренажерній підготовці має певні методичні ризики. По-перше, існує небезпека перетворення ААР на звичайний «розбір помилок», де інструктор говорить, а курсанти пасивно слухають. По-друге, надмірна увага до цифрових показників може звужити аналіз до технічної точності, залишивши поза увагою мислення, комунікацію та психологічну стійкість. По-третє, у разі відсутності культури довіри курсанти можуть приховувати помилки або давати очікувані відповіді. Тому важливо дотримуватися правил ААР: активна участь, відсутність особистісної критики, конструктивна незгода, обмін спостереженнями та готовність приймати зворотний зв'язок. Саме ці правила дають змогу зробити тренажер не лише засобом імітації стрільби або тактичної дії, а навчальним середовищем, у якому формується професійна відповідальність майбутнього офіцера.

Таким чином, ААР у тренуванні курсантів на мультимедійних тренажерах доцільно розглядати як педагогічну технологію, що поєднує імітаційне виконання завдання, доказовий зворотний зв'язок, групову рефлексію та повторне відпрацювання. Наукова новизна такого підходу може полягати в обґрунтуванні ААР як механізму перетворення цифрових даних тренажера на професійний навчальний досвід курсанта. Практичне значення полягає у можливості розробити типову форму ААР для тренажерних занять, чек-лист спостереження інструктора, алгоритм короткого обговорення та критерії оцінювання динаміки індивідуального прогресу.

Глазков Андрій Григорович

викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення

капітан

Київський інститут Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СУЧАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ФАКТОР ЇЇ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Вступ. У сучасних умовах ведення бойових дій військова автомобільна техніка відіграє визначальну роль у забезпеченні мобільності підрозділів сектору безпеки і оборони. Вона використовується для перевезення особового складу, доставку матеріальних ресурсів, евакуації поранених, виконання спеціальних завдань та

підтримку бойових дій. За таких обставин результативність дій підрозділів безпосередньо залежить від технічного стану транспортних засобів та здатності підтримувати їх у працездатному стані.

Разом з тим характер сучасних бойових дій обумовлює експлуатацію техніки в обстановці, що суттєво відрізняється від нормативної. Інтенсивність використання, динамічність обстановки та обмеженість ресурсного забезпечення формують нові вимоги до організації експлуатації та підтримання справності техніки.

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення особливостей експлуатації сучасної військової автомобільної техніки в умовах бойових дій, обґрунтування їх впливу на ефективність її застосування, а також визначення організаційно-технічних заходів, спрямованих на підвищення надійності та ефективності використання техніки.

Суть дослідження. Експлуатація сучасної військової автомобільної техніки здійснюється в умовах поєднання факторів, що впливають як на стан техніки, так і на ефективність її використання. До них належать інтенсивний режим роботи, використання техніки без достатніх перерв на обслуговування, рух у складних дорожніх умовах, а також обмежені можливості проведення повноцінного технічного забезпечення.

Транспортні засоби нерідко працюють у режимах, наближених до граничних. Постійний рух по пошкоджених дорогах, ґрунтових ділянках або пересіченій місцевості спричиняє значні динамічні навантаження. У таких умовах відбувається поступове погіршення стану вузлів і агрегатів, що призводить до зниження ефективності їх функціонування та надійності систем у цілому.

Додаткове навантаження формується внаслідок встановлення бронезахисту, засобів зв'язку, озброєння та іншого спеціального обладнання. Це змінює розподіл маси транспортного засобу, впливає на центр ваги та підвищує навантаження на ходову частину та елементи трансмісії. Зокрема, бронеавтомобілі типу «Новатор» або Roshel Senator, попри наявність конструктивного запасу міцності, у реальних умовах експлуатації зазнають значних динамічних впливів під час руху по пересіченій місцевості та пошкодженій інфраструктурі. У поєднанні з інтенсивним режимом використання це обумовлює підвищені вимоги до технічного контролю та своєчасного обслуговування.

Суттєвим чинником є також використання пального нестабільної якості, що впливає на роботу силових установок та паливних систем. У поєднанні з підвищеними температурними режимами це сприяє зниженню ефективності роботи двигунів і збільшенню ймовірності виникнення несправностей.

Стан техніки безпосередньо визначає можливості її застосування. Його погіршення призводить до зниження мобільності підрозділів, збільшення часу виконання завдань та підвищення ризиків виникнення позаштатних ситуацій. Особливо критичним є використання техніки у складі колон, де навіть незначна несправність одного транспортного засобу може порушити виконання завдання всією групою.

У цих умовах ключового значення набуває організація експлуатації техніки. Результативність її використання визначається не лише конструктивними

характеристиками, а й рівнем організації технічного контролю, своєчасністю реагування на зміни стану та здатністю оперативно відновлювати працездатність.

Практика свідчить, що досягнення необхідного рівня технічної готовності можливе за рахунок переходу до гнучких підходів в управлінні експлуатацією. З метою підвищення ефективності використання транспортних засобів у бойових умовах доцільно застосовувати комплекс організаційно-технічних заходів, спрямованих на підтримання їх технічної готовності. Це передбачає адаптацію періодичності обслуговування до умов використання, посилення ролі щоденного контролю та впровадження методів оперативної діагностики безпосередньо в районах виконання завдань.

Важливим є зміщення акценту з формального дотримання регламентів на фактичний стан техніки. Такий підхід дозволяє своєчасно виявляти відхилення в роботі систем і запобігати їх переходу у критичні відмови. При цьому значну роль відіграє застосування простих і доступних методів контролю, що можуть використовуватися безпосередньо в підрозділах.

Не менш важливим є питання відновлення техніки. В умовах обмеженого матеріального забезпечення ефективним є застосування агрегатного підходу, що дозволяє скоротити час відновлення працездатності. Використання відновлених та взаємозамінних елементів забезпечує підтримання техніки у робочому стані навіть за дефіциту запасних частин.

Окрему роль відіграє особовий склад. Рівень підготовки водіїв і командирів підрозділів визначає здатність своєчасно виявляти ознаки погіршення стану техніки та приймати обґрунтовані рішення щодо її подальшого використання. У сучасних умовах водій виконує не лише функцію керування, а й елементи технічного контролю.

Таким чином, результативність використання сучасної військової автомобільної техніки визначається комплексною взаємодією технічних, організаційних і людських факторів.

Висновок. Отже, особливості експлуатації сучасної військової автомобільної техніки мають визначальний вплив на її стан і результативність застосування. Складні умови використання, підвищені навантаження та обмежені ресурси зумовлюють необхідність адаптації підходів до організації експлуатації.

Ефективне застосування транспортних засобів досягається не лише за рахунок їх технічних характеристик, а й завдяки здатності підрозділів організувати їх використання з урахуванням реальних умов. Це є необхідною умовою забезпечення мобільності та стійкості підрозділів у сучасних бойових діях.